

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Baconi Baronis de Verulamio, Vice-Comitis S.
Albani, Summi Angliæ Cancellarii, Opera omnia, Quæ
extant: Philosophica, Moralia, Politica, Historica ...**

Bacon, Francis

Francofvrti ad Moenvm, 1665

XI. Orpheus, sive Philosophia.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10497643-5

Thebas similiter vident. Per *Thebas* enim actionum fines describuntur (cum *Thebis Pentheo* esset domus & perfugium. Hinc fit, ut nesciant, quò se vertant, sed de summa rerum incerti & fluctuantes, tantum subitis mentis impulsibus in singulis circumagantur.

XI.
ORPHEUS, SIVE PHILO-
SOPHIA.

Fabula de *Orpheo* vulgata, nec tamen interpretem fidum per omni sortita, *Philosophia* universæ imaginem referre videtur. Persona enim *Orphei* viri admirandi, & planè divini, & omnis harmoniæ periti, & modis suavibus cuncta vincens, & trahentis, ad *Philosophiam* descriptionem facili transitu traducitur. Labores enim *Orphei*, Labores *Herculis*, quemadmodum opera Sapientiæ, opera Fortitudinis, dignitate & potentia superant. *Orpheus* ob amorem uxoris morte immatura præreptæ, fretus lyra, ad Inferos descendere sibi in animum duxit, ut Manes deprecaretur; neque spe sua decidit. Nam placatis Manibus & delimitis, suavitate cantus & Modulationibus, tantum apud eos potuit, ut ei uxorem secum abducere indultum sit: Ea tamen lege, ut illa eum à tergo sequeretur, ipse autem antequam ad luminis oras perventum esset, ne respiceret. Quod cum ille nihilominus, amoris & curæ impatiencia (postquam ferè in tuto esset) fecisset, rupta sunt fœdera: atque illa ad inferos gradu præcipiti relapsa est. Ab illo tempore *Orpheus* mœstus, & mulierum osor, in solitudines profectus est, ubi eadem cantus, & Lyrae dulcedine, primò feras omnigenas ad se traxit, adèd ut naturam suam exuentes, nec irarum aut ferocitatis memores, nec libidinis stimulis, & furoribus præcipites actæ, nec ingluviem satiare, aut prædæ inhiare amplius curantes, in morem Theatri, illum circumstantem, benignæ & mansuetæ inter se factæ, & tantum Lyrae concentui aures præbentes. Neque is finis, sed tanta Musica vis, & potentia fuit, ut etiam sylvas moveret, & lapides ipsos, ut illa quoque se transferrent, & sedes suas circa eum, ordine & modo decenti ponerent. Hæc ei cum ad tempus fœliciter & magna cum admiratione cessissent; tandem *Thracia* mulieres stimulis *Bacchi* percitæ, primò cornu raucum, & immane sonans inflarunt: Ex eo, propter strepitum, musica sonus amplius audiri non potuit: Tum demùm soluta virtute, quæ ordinis, & societatis istius erat vinculum, turbati ceptum est, & ferae singulæ ad naturam suam redierunt, & se invicem ut prius persecutæ sunt; neque lapides, aut sylvæ suis mansere locis: *Orpheus* autem ipse tandem à mulieribus furentibus disceptus est, & sparsus per agros; ob cuius mortis mœrorem, *Helicon* (Huius Musis sacer) aquas sub terram indignatus condidit, & per alia loca caput rursus extulit. Sententia Fabulæ ea videtur esse. Duplex est *Orphei Cantio*: Altera ad placandos Manes; Altera ad trahendas feras & sylvas. Prior ad naturalem Philosophiam, Posterior ad Moralem, & Civilem aptissimè refertur. Opus enim naturalis Philosophiæ longè nobilissimum, est ipsa restitutio, & instauratio rerum corruptibilium,

& (huiusce rei tanquam gradus minores) corporum in statu suo conservatio, & dissolutionis & putredinis retardatio. Hoc si omninò fieri debet, certè non aliter effici potest, quàm per debita & exquisita Naturæ temperamenta, tanquam per Harmoniam lyrae, & modos accuratos. Et tamen cum sit res omnium maximè ardua, effectus plerumque frustratur. Idque (ut verisimile est) non magis aliam ob causam, quam per curiosam, & intempestivam sedulitatem & impatientiam. Itaque *Philosophia*, tantæ rei ferè impar; atque idcirco meritò mœsta, vertit se ad res humanas, & in animos hominum, suavis & eloquentia, virtutis, & æquitatis, & pacis amorem insinuans populorum cœtus in unum coire facit; & juga legum accipere, & imperiis se submittere, & affectuum indomitorum oblivisci, dum præceptis, & disciplinæ auscultant, & obtemperant: Unde paulò post *Ædificia* extruuntur, *Oppida* conduntur, *Agri* & *Horti* Arboribus conferuntur; ut lapides, & sylvas non abs re convocari & transferri dictum sit. Atque ista rerum Civilium cura, rite atque ordine ponitur post experimentum corporis mortalis restituenti sedulo tentatum; & ad extremum frustratum: Quia mortis necessitas inevitabilis evidentius proposita, hominibus ad aterritatem, meritis, & nominis fama querendam; animos addit. Etiam prudenter in Fabula additur, *Orpheum* à mulieribus, & nuptiis alieno animo fuisse, quia nuptiarum delinimenta, & liberorum charitates, homines plerumque à magnis, & excelsis erga republicas meritis avertunt, dum immortalitatem propagine, non factis, assequi satis habent. Verum & ipsa Sapientiæ opera, licet inter humana excellant, tamen & suis periodis clauduntur. Evenit enim, ut postquam regna, & respublicæ ad tempus floruerint; subinde perturbationes, & seditiones & bella orientur; inter quorum strepitus, primò leges conticescunt, & homines ad naturæ suæ depravationes redeunt; atque etiam in agris, atque oppidis vastitas conspicitur. Neque ita multò post (si huiusmodi furores continentur) literæ etiam, & *Philosophia* certissimè disceptitur: adèd ut fragmenta tantum ejus, in paucis locis, tanquam *Naufragii* Tabulæ, inveniantur, & barbara tempora ingruant; *Heliconis* aquis sub terra mersis, donec debita rebus vicissitudine, non iisdem fortasse locis, sed apud alias Nationes erumpant, & emanent.

XII.
COELUM, SIVE ORIGINES.

Tradunt Poëtæ *Cœlum* antiquissimum Deorum extitisse; Huius partes generationis à filio *Saturno* falce demessas fuisse. *Saturnum* autem sobolem numerosam generasse: Sed filios continuò devorasse: tandem vero *Iovem* exitum effugisse, & adultum, patrem *Saturnum* in Tartarum detrusisse, & regnum accepisse: quin etiam Patris genitalia eadem falce, qua ille *Cœlum* execuerat, abscidisse, atque in mare projecisse, inde *Venerem* natam esse. Postea vero *Iovis* regnum vix confirmatum, duo memorabilia bella excepisse. Primum *Titanum*, in quibus

Hhh 2 debel-